

Nro. 22.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Martziusnak 17-dik napján 1797-ik
esztendőben.*

B é t s.

Felséges Urunk, a' ki a' maga alattavalóknak érdemeiket mind a' polgári, mind a' hadi tisztviselőknél betsülni, és a' mennyire lehet, illendőképen meg is jutalmaztatni kívánnya, újabb tanúbizonyságát adta ezen atyai kegyelmességének és igasság szeretőségének, a' Kir. testörző Nemes Magyar Seregnél lévő Obristlajtinánt Titt. Szarvassy Jósef Urban. Ezt a' Magyar héróst hofzás hiv szolgálatjáért, 's nevezetesen az utolsó Török háborúban az Erdödy Nemes huszár regimentjénél mutatott vitézségéért néhai II. Leopold Császár és Király, Fő Strázsamesterséggel, a' M. Terésia vitéz Rendjének kis keresztjével, 's

nem utolsó örökséggel ajándékozta meg, mostan uralkodó Fels. Urunk pedig, mint a' jutalmaknak osztogatásában egyenes, és igazságos Fejedelem előbbi tisztségéből Obersterségre emelte. Ez a' vitéz hazánkfia több érdemeit az által is meg tetézi és mindennap öregbiti, hogy azon Nemes sereget a' hadi Regulamentumokban, közönséges órákon oktattya, tanittya, és édes Hazánk dízére, Fels. Fejedelmünk szolgálatjára, 's tulajdon szereztséjeknek keresésére alkalmatossá tenni igyekezik.

Olasz Ország.

A' *Római* udvarnak Frantziákkal lett meg békellését, mellyről az ezen hólnapnak 7-ikén költ *Magyar Kurir* is egy közönséges levél után egy két szóval emlékezett, ekként adja elő az el múlt szerdán este ki adatott *Bétsi Udv. Diarium*:

Egy *Fume* nevű *Camaldoli* szerzetes ment Februar. 10-ikét követett éjjel *Rómába*, a' ki által azt izente *Bonaparte* fő vezér Pápa Ő Szentségének, hogy maga személyére nézve tökéletes bátorságban lehet, 's maradhat *Rómában*, és éppen nem szükség, hogy azon kívül menedék helyet keresen magának.

Később *Mattei* Kárdinálishoz küldött levelében is azt adatta tudtára, hogy ő addig semmi fegyverfűzést nem tsinálhat, míg az előbbi alkú után gyűjtetett hadi nép széllyel nem oszlik, és az idegen hadi tisztek az Egyházi Birodalomból ki nem küldetnek. — Tsak akkor és a' mingyárt el kezdetendő békességes trakta által tarthattya meg Ő Szentsége maga Országait, mellyre 5. napi időt enged nékie, t. i. Febr. 16-ik napjáig, addig pedig *Folignoban* kell lenni az Ő Szentsége követjeinek.

Illyenképen a' Sz. Pápa *Rómában* maradván, *Mattei* Kárdinálist, maga ronkonját D. *Luigi Braschit*, Marchese *Massimit*, és Monsig. *Caleppit*, mint békességet szerző követeket Febr. 13-ik napján *Bonaparte* fő vezérhez küldötte, a' ki már

akkor a' Fr. seregeket meg állította, és *Tolentinót* rendelte a' békességes Congressusnak helyévé, holott mind a' fellyebb fel jegyzett *Római* biztosok, mind *Belmonte Pignatelli* Nápolyi, Chevalier *Azara*, *Spanyól* és a' *Szárdiniai* Ministerek meg jelentenek.

A' békességes alkudozás igen rövid vólt, és Febr. 19-ik napján el is végződött, úgy a' mint *Bonaparte* fő vezér eleikbe terjesztette, a' melly ezen tikkelyekből áll: 1) IV. *Pius* Pápa és a' *Frantziák* közt ennekutánna békesség, barátság, és égyesség leszen. 2) A' Fr. Respublika ellen öfzve szövötkezett hatalmasságokkal minden világos és titkos égyet értéséről és szövetségéről le mond a' Sz. Pápa, és arra kötelezi magát, hogy sem a' jelenvaló, sem az ezután következhető háborúságokban, sem hadi néppel, sem hajókkal, sem fegyverrel és munitzióval, sem eleséggel, sem pénzel, egy szóval, semminémüképen, és semmi szin alatt nem fogja a' Fr. Respublika ellenségeit segiteni. 3) A' jelenvaló békességes tractanak ratificatiója után 5 nappal minden újonnan verbuált hadi népét el botsátja, és tsak azokat a' seregeit fogja továbbra is meg tartani, a' melylyek a' *Bononiában* kötött fegyver nyugvás ideje előtt szolgálatjában vóltanak. 4) Meg nem engedi, hogy a' *Frantziák* ellen hadakozó hatalmasságoknak hadakozó és rabló hajói az *Egyházi Birodalom* révjeibe, és kikötő helyeibe bé menynyenek. 5) A' melly jussai vóltanak a' Fr. nemzetnek *Rómában* a' hadakozás előtt, azokkal ennekutánna is szabadon élhessenek, és az ő *Ministerjeikkel*, *Követjeikkel* és *Konsuljaikkal* is úgy bányának, mint más hatalmasságok embereivel. 6) Egészlen le mond Pápa Ö Szentsége *Avenió* várasához, annak környékéhez, és a' *Venassini*, deakúl *Viscentini* Grófsághoz való minden jussairól 's praetensióiról, és minden azokhoz való jussait által adja a' Fr. Respublikának (h). 7) Ha-

(h) Avignon, Avenió várasa Fr. Országnek Provincia nevű tartományában fekvő, kies, szép

sonlóképen által engedi a' Fr. Respublikának azon jussait, a' mellyekkel *Bononia*, *Ferrára* és *Romagnia*, vagy *Romandiola* tartományait birta, úgy mindazáltal, hogy azokban semmiféleképen meg ne háboritassék a' Katólíka vallás. 8) *Ankona* várasa, erőssége és a' hozzá tartozó faluk, a' közönséges békességnek helyre állításáig maradjanak a' Fr. Respublika hatalmában. 9) Arra kötelezi magát és az utánna következőket Ő Szentsége, hogy a' Fr. Respublikának által adatott tartományok' titulusait, senkinek se fogja adni. 10) Igéri Ő Szentsége, hogy Martiusnak 5-ik napjáig 15 millió livert fog fizetni a' Fr. ármádia *Folignóban* lévő kintstartójának, 10 milliomot kész pénzben, öt milliót pedig betses kövekben és másféle drágaságokban, a' *Bonóniai* fegyverfzűnés 9-ik tzikkelyében igirtetett summa fejében. 11) Azon fegyverfzűnésnek tökéletes tellyesítése véget 800 paripát, 800 iga vonó lovat, ökröt és bialt ad Ő Szentsége a' Fr. ármádia számára. 12) Az ezen két tzikkelyben meg határozott summán kívül, 10 millió livert fog Ő Szentsége a' Fr. Respublikának kész pénzben, gyémántokban 's több efféle betses jófzágokban fizetni, még pedig 10 millomot Martiusban, ötöt pedig Aprilis hólnapjában. — *A' többit a' jövő posta napon.*

Eleséget, szénát, szalmát, fát parantsolt *Bo-naparte Mantuába* vitettetni, holott mindenben nyomó szükség vagyon, és a' ragadó nyavalyák is felettébb uralkodnak. — A' Frantzia fogságba esett, és *Maylandon* keresztül Fr. Országba küldett Austriai katonák közül sokan alkalmatosságot találtak az el szökésre a' *Grisoni* Respublika és a' *Pedemontiumi* Hertzezség szélein.

és népes váras. Venasini az Avenió várasának környéke. Aveniót bátor Filep Fr. Király engedte X. Gergely Pápának 1273-ik esztendőben. Az utólsóbbat Johanna Sicilíai Királyné és Provinciai Grófné adta el 80000 forinton IV. Kelemen Pápának 1348-ban.

A' Fels. *Nápolyi* Király 16000 rekrutával és 4 regiment vadász sereggel szaporitattya ármádiáját. Az egyik vadász seregnek a' korona örökös fog a' tulajdonosa lenni. — Tengeri erejét is szorgalmatosan késziteti a' Király, két osztály rövid idő múltán a' szélnek erefzti vitorláját. — Az egyik osztály a' melly egy 74 ágyús hadakozó hajóból, 2 fregattéból és 2 fél galyából áll, *Caracciolo* Admirális vezérlése alatt a' jövő Aprilisben olly véggel fog *Triestbe* küldetni, hogy a' korona Hertzeg mátkáját *Klementina* Fő Hertzeg asszonyt *Nápolyba* vigye. — A' másik és erősebb osztály Gr. *Thurn* kormányozása alatt a' *Tunisi* és *Algiriai* tengeri tolvajok ellen fog ki küldetni.

Akármit szépítsék a' *Maylandi* közönséges levelek azon tartománynak jelenvaló állapotját, azoknak mindazáltal mindenben hitelt adni nem lehet. A' magános és inkább hitelt érdemlő tudósítások szerént, sokkal nagyobb nyomorúságban élnek ott most az emberek, mint éltek ennekelőtte valaha. — Mind a' Frantziák, mind kiváltképen való módon az új municipalitások felettébb nyomorgattyák a' népet a' sok mindenféle requisitiók és sattszolások által, nemtsak azért, hogy a' Frantziák előtt kedvességet nyerhessenek, hanem hogy ehes erfényeiket is hizlalhassák. Akárhova mennyen a' szegény ember panaszra, sohol elégtételt nem talál, és valósággal nem szivességből, hanem tsupa kéntelenségből és mostani Előjáróitól való félelméből beszéll a' többivel egy hangon.

Velentzéből azt irják Febr. 15 ik napján, hogy a' Cs. K. ármádia a' *Piave* folyóvizen túl tanyázik, a' melly *Tyrolisba* ered, és a' *Velentzei* tenger kebelébe omlik bé. — *Dalmatziából* 10000 fegyveres ember ment bé *Velentze* városába azon esetre, ha azt védelmezni kellene; a' Respublika fegyveres hajói a' városba vivő nevezetesebb utak és a' száraz közt vigyáznak. — A' Cs. K. külső vigyázatok *Treviso* mellett állanak, és *Feltre* s *Cadora* városokban benn vagynak. — Februar.

8-ikán *Feltre* mellett meg támadták az Austria-kusokat a' Frantziák, de véres fejjél kellett nekik onnan vissza menni. — A' *Vele tzei* Respublikának várát *Palma Nuovat* keményen erősítik a' Császáriak, és olly jó védelmező állapotba helyhezítették azt, hogy nem könnyen férhet ahoz az ellenség.

Triestből mindenféle újságokat hallunk, többet jót mint rosszat. *Ferdinánd* Austriai Fő Herceg II. *József* Császár testvér öttse, az *Austria Lombardiának* Kapitánya egész famitiájával együtt ottan múlat, kinek jelenlétele egészen meg bátorította a' már nyughatatlankodni kezdett lakosokat. — Az Olasz Országi Cs. K. ármádiánál nagy változások fognak lenni mind a' vezérekre, mind a' corpusokra és brigadákra nézve. Mivel álhatatosan el végzette azt Fels. Fejedelmünk, hogy Olasz Országi Birodalmait az ellenség kezében nem hagyja: arra való nézve mindenfelől igen sok truppok, ágyúk, munitziók, 's több efféle eszközök mennek az Olasz Országi ármádiához, mellyeknek oda érkezésekkel mingyárt ki rantja fegyverét hüvelyéből *Károly* Fő Hertzeg, reménylén, hogy valamiképen Német Országot, úgy Európának ezen kies paraditsomát, *Lombardiát* is megtisztítsa a' Frantzia mételetől.

A' következő dolgokat is a' *Triesti* tudósításból olvastuk: Az *Angerau* Generalis vezérlése alatt lévő Fr. seregek *Páduához* vissza vonták magokat, oda fogják magokat húzni a' *Massena* vezér alatt lévők is, oda mentek azok is, a' kik a' *Mantuai* várból ki jött Cs. K. truppoknak egyik osztályát *Piaváig* kísérték. — Az itten le telepedett Austriai seregekhez mindennap sok rekruta érkezik.

Hadi Környülművelések.

I. Olasz Ország innenső határain és Tyrolisban.

A' *Quotidienne* nevű *Párisi* közönséges levélben ezen tzim alatt: *Bonaparte Generálisról* és az *Olasz Országi háborúról*, a' többek közt ek-

ként nyilatkoztattya ki a' maga gondolatjait a' szerző: *Károly* Austriai Fő Hertzeg megy, *úgymond*, az Olasz Országi Cs. K. armádiának vezérlésére, a' Cs. K. és Frantzia truppoknak a' lángra el hagyván a' *Rénus* mellyékét, Olasz Országba marsirozott a' meg mérkezésre. A' mi vitézséget, nagyságot, és bátorságot mutathat, mind az ottan fog hadakozni. — Az egész Európának szemei erre a' tartományra vagynak most függesztve. E' folyó Századnak két leg nagyobb Generálisai állanak ki ottan a' viadalnak piáczára. — Mellyik fog diadalmaskodni, *Hector* e' vagy *Achilles*, igen nagy kivansággal ohajtya hallani a' Publikum. Sok emberi vérnek kell addig ki ontatódni, sok viadaloknak végbe menni addig, míg nyilvánvalóva lesz, mellyik a' nagyobb héros, *Károly* Hertzeg e', vagy *Bonaparte*?

Mind Magyar Országból, mind a' több Austriai örökös tartományokból, azt a' kellemetes hiradást vettük, hogy azokban gyors folyamatja vagyon a' rekrutirozásnak, hogy csaknem minden nap százanként 's ezrenként marsirozzanak gyalog és szekereken az új vitézek az Olasz Országi armádiához, hogy nem sokára olly nagy számra fog az nevedni, a' melly elegendő lesz a' felváltkodott ellenség előmeneteleinek meg akadályoztatására; hogy *Károly* Fő Hertzegnek anynyi hadi ereje fog lenni, a' mennyi kívántatik az *Austriai Lombardiának* vissza vétetésére.

Az ellenség erőlködéseiről egynéhány tudósításokat vettünk Olasz Ország szomszédságából. *Inspruckból* írják, hogy a' *Salurni* tanyának elvételére való appetitusát már egynéhány alkalmatossággal ki jelentette, hanem még eddig mindenkor éhen és szomján küldettetett onnan vissza. — *Friauliából* is által akart rontani *Brixenbe*, hogy ekképen a' *Tyrolisban*, nevezetesen *Bótzennél* és *Salurnál* lévő seregeinket, a' *Görtznél* lévő armádiától elszakíthassa, de mindenkor hajó törést szenvedett a' planuma. Most már a' *Cembrai* völgyön akarja magát által fúrni, melly

miatt gyakorta való ápró tsaták esnek köztünk és köztök.

Bótzénból iratik, hogy *Massena* Fr. Generális nagy erővel marsirozik *Tyrolis* felé, *Rochetta* alatt esett is már valamelly kis tsata, mellyben hátrabb kellett magokat vonni az ellenségnek. A' Frantzia spionok, a' kik számosan találtatnak Olasz Országban, vadász ruhába öltözvén járnak ide 's tova, 's a' hol tsak módot találnak, tüzet vetnek a' helységekbe.

Triestben és *Fiumében* egynéhány ezer főből álló Cs. K. sereg gyüllött ölzve. Oda küldetett az Anglus zsóldban lévő *Hesszen-Darmstadt*i katonaság is. Azon a' környéken is sok rekruták állitattak ki, mellytől való féltekben az erdőkben rejteztek el az ifják, hanem meg halván, hogy helyettek az apjaiknak kell fegyvert kötni, vissza mentek, 's magok kötelezték magokat a' hadi életre.

II. Német Országban.

A' *Rénus* felső környékén még eddig mind a' két hadakozó fél tsendességben vólt, azomban valamint *Kéhl* mellett, úgy a' *Hünningeni* hidak előtt is sok ezer ember dolgozik a' sántzok és földi erősségek készítésében. — *Manheim*, *Heidelberg*, *Worms*, *Speyer* és *Türkheim* környékein is mind egy, mind más részről tétetnek a' hadi készületek. — A' Palatinatusi V. Fejedelemségben minden szabadtsággal haza botsátatott katonának maga regementjéhez kell menni. A' provincialis katonaság is erőssen készítetik, de miért, miért nem, bizonytalan. Talán azért, hogy *Prusszus* és *Hasszai* seregek marsiroznak a' demarcationalis lineának védelmezésére, vagy talán inkább azért, hogy a' *Baváriai* Hertzegséget védelmező állapotba tehesse a' Fejedelem. Ekként nyilatkozattatta ki magát Császár Ő Felségéhez küldött követségében.

A' *Rénus* alsó környékén több nyughatatlanság tapasztaltatik mint amott. Itten mind az

Austriai, mind a' Fr. seregek készületben vagnak, kivált minekutánna *Koblentzben* hadi tanácsot tartottak volna a' Fr. nevezetesebb Generálisok. Azóltatól fogva tellyesek az Ország útyai a' *Sámbrei* és *Máási* ármádiához marsirozó hadi néppel, ártillériával, munitzióval, és tábori eleséget vivő szekerekkel. A' Frantzia katonák magok sem tagadják, hogy ő nékiek újabb appetitusok jött a' *Rénus* jobb partyára való által jövetelre. De talán egy sem vólt ezek közül a' múlt esztendőben nagy veszteséggel retirirozott *Jourdán* ármádiájánál, másként eszekbe jutna, melly sok hazájokfiai hagyták fogaikat a' *Fran-kóniai* kerületben.

De valamiképen a' Frantziák, úgy mi is el nem múlatjuk a' szükséges készületeket meg tenni. A' *Werneck* Cs. K. Generális vezérlése alatt lévő corpus már is 30000 emberből álló, és szüntelen öregbitetik a' Tseh Országból fel szedetett rekrutákkal, úgy hogy nem könnyen lehet azt hátrabb nyomni. — Az *Ehrenbreitstein*i vár is erős védelmező állapotba tétetett, 's akármelly hofzas ostromlást ki álh .t. — *Werneck* Generális *Wetz-lárból Dillenburgha* ment, az ottan épitetett földi erősségeknek szoros meg visgalására.

A' *Moguntziai* várba igen sok mindenféle eleség takaritatott bé, és a' lakosoknak is parantsolat adatott ki az eránt, hogy egynéhány hólnapra való provisiót szerezzenek magoknak, mélyből azt a' következtést húzzák ki, hogy ezen erősség el vétetésére törekedjék az ellenség. — A' *Kéhl*nél és *Hünningennél* tanyázott Fr. seregek a' *Weisenburgi* lineák, és a' *Queich* 's *Speyerbach* yizek mellett gyüllöttek ölzve.

Batáviai Respublika.

A' külső dolgokra ügyelő Commissió arról tett jelentést a' Nat. Conventnek Febr. 24-ik napján, hogy az a' közönséges hir, mintha *Düffzeldorf* el foglalták volna a' *Prusszusok*, minden fundamentom nélkül valóznak lenni találatott. —

Minthogy a' napkeleti *Indiai* kereskedő Társaság ellen valamelly adosságbeli keresete vagyon a' *Württembergi* uralkodó Hertzegnek, arra való nézve, a' minapában *Hagába* küldetett *Stuttgardi* Minister *Penace* Úr *Amsterdámba* utazott, azon tárgynak rendbe hozatása végett. — A' *Leovárdiai* zenebonásoknak fejek *Binnes Jan* halálra íteltetett, és mivel a' 70 elztendős hóhér betegsége miatt a' bünösön a' sententziát végbe nem vihette, egy politzay szolga ütötte el a' fejét.

A' *Hollandiai* tartománybeli gyülekezeteknek öszve szedetett voksaik abban határozódtak meg, hogy a' Mart. 2-ikán ki rendeltetett választók, a' következő napon új tagokat válasszanak. Illyenképen igen kevesen maradhattak meg az előbbi tagok közül viselt hivatalyaikban. — A' Constitutió tikkelyei eránt hozatott végzésben, a' Status Tanátsnak a' törvényhozó corpus eránt való relatiójára nézve, még a' következő punctumok állitattak meg, hogy t. i. 1) egyedül a' törvénytévő corpus határozhattya meg a' hadiseregeknek erejét, öregbitését, zsoldját, szolgálatból való elbotsátatását, nem külömben a' hadakozó hajóknak ki készítetését, a' hajó seregek ki állitását és elbotsátatását. 2) A' törvénytévő corpusra fog bizattatni a' békességnek idején azoknak az eseteknek meg határozása, a' mellyekben marsirozni kell a' Köz-Társaság truppjainak. 3) A' külső hatalmasságokkal való békességes és másféle traktákat, a' Status Tanáts fogja ugyan el kezdeni és folytatni: azoknak meg állitátása, és jóva hagyása mindazáltal a' törvényhozó corpustól fog függeni. 4) A' hadakozás dolgában leg kevesebbet sem mivelhet a' Status Tanáts a' törvényhozó corpusnak hire 's meg egyyezése nélkül. 5) A' Status Tanáts tagjainak egyen egyen 700 forint elztendei fizetések leszen. 5) Egy tagnak sem leszen szabad valamelly hivatalt harmad iziglen való attyafiának adni.

A' *Friszlandiában* 's annak szomszéd tartományába küldetett truppoknak száma nem ke-

vés, 's töbnire a' Batáviai Respublika zsóldjába vétetett Fr. katonaságból áll. És ezek nem ok nélkül mentenek oda, hanem hogy a' még most is hamújában titkon éledő zenebona szikráját előre meg ólthassák, melly a' *Leovárdiai* bünösöknek halálra lett szententziáztatásoktól fogva nagyon kezdett tüzesedni. — Ezeknek a' Fr. seregeknek oda lett marsirozások nem kevés változást okozott a' *Belga* seregeknek, mellynek elintézése végett *Hágába* hivatta a' kórmányfőnök *Dejean* Generálist, a' ki még most is ott múlat, és ott is fog maradni addig, míg *Bournonville* Generális *Párisból* oda villza fog menni. A' *Leovárdiai* zenebonások közül el fogattatott személyeknek száma 200-ra megyen. — *Oberysseben* is tapasztaltatott valamelly béketelenség, de annak az ottan kommandirozó *Dumonceau* Generálisnak vigyázósága miatt semmi rossz következése nem lehetett.

Minekelőtte a' finantziának meg vizsgáláshoz fogna a' *Hágai Convent*, melly a' szövetséges tartományok adosságainak egybe olvasztása miatt nem kevés nehezséget fog okozni, szükségesnek itilte a' birói hatalomról való tikkelyeket meghatározni. — Tehát leg elsőben is abban állapotának meg, hogy az egész Batáviai Respublikában töröltessék el a' tortura, vagy kénzás által való vallatása a' bünösnek.

Frantzia Ország.

Az 500 személyből álló *Kis Tanátsnak*, Febr. 19-ikén tartatott gyűlésében azt a' kérdést tétette a' *Directorium*, nem jó volna e' a' nagy bünösöknek büntetéseiket el engedni, hogyha ők az ötzimborás társaikat és a' veszedelmes öfzve esküvésnek környülállásait ki nyilatkoztatnák. — Ezen tárgynak szoros meg vizsgálását *Commissióra* bizta a' Tanáts, melly a' következett napon olly jelentést tett az eránt, hogy arról közönséges törvényt hozni ugyan káros dolog volna: mindazáltal néhány esetekben el lehetne azoknak

büntetések engedni, a' kik a' velek öfzve esküttek, feltételeket, tselekedeteiket, a' gyilkosságokat, tolvajságokat, 's több efféle gonofzságokat ki nyilatkoztatnának.

A' fellyebb fel jegyzett napon az 500 akból álló Tanátsban *Laloi*, az öregek Tanátsában *Grand-pré* választattak előülökké.

Febr. 23-ikán egy bizonyos ofztály kórmányszékének az a' kérdése fordult elő, birnaké azok a' katonák polgári jussokkal, a' kik valamely városban örizetben feküsznek? Erre az a' valászatadt, hogy a' Constitutió meg határozása szerént, semmi polgári jussa nem lehet a' fegyveres népnek. — Ugyan ekkor a' Tanáts eleibe hivatztatván a' nemzeti palota öriző katonaságnak tisztjei nagyon meg ditsirtettek, mind ö magok, mind az alattok valók azon különös hivségekért, és buzgóságokért, a' mellyeket a' *Párisi* utolsó tűz tamadáskor mutattanak.

Ekkor olvastattak fel a' Directoriumnak a' gyüllésbe küldött két levelei is. Az *elsőben* azt jelentette a' végre hajtó Tanáts, hogy a' *Rocheforti* kikötő helybe bé evezett *Sürveillante* nevű hajó igen kellemetes hirt hozott vólna a' *Sz. Domokos* szigetéből, melly szerént nemtsak egészlen le tsendesedett az oda való zenebona és háborúság, hanem e' mellett az egész sziget nagyon meg gazdagodott a' tengeri prédálás által. Ezen jelentésnek fel olvastatása után, a' Tanátsnak *Vaublanc* nevű tagja az óráló székbe fel menvén egészlen meg tzafolta azon hirt, azt mondván, hogy a' *Sz. Domonkosi* Fr. Commissáriusok megsalják a' Directoriumot. Önnön magok a' *Rocheforti* kikötő helybe bé evezett hajósok is azt beszéllették, hogy ottan még most is nagy békétlenség uralkodik, és hogy függetlenekké tévén magokat a' fekete lakosok, igen sokat meg öltek az Európaiak közül.

A' *második* levelében arról tett a' Directorium jelentést, hogy az Emigránsoknak listájá-

ban 120 ezer polgár vagyon fel jegyeztetve; hogy azok közül csak 17000 jelentette magát a' vissza menetel véget, hogy 4500 sürgeti a' vissza botsátatást, és hogy 1500-an töröltettek immár ki a' ki költöztek laistromából.

B. *Stael* Svétzia Országának előbbi követje ismét *Párisban* vagyon. *Portugallia* is követet küldött oda, de hogy addig, míg Spanyól Országának eleget nem teszen a' *Lisszaboni* udvar, vele békességre lépni nem lehet. — Az *Amérikai* szabad Statusokkal való hadakozást nehezen kerülheti el a' Fr. Respublika. — A' melly *Montpelgárdi* örökséget a' Frantziáknak engedett a' *Württembergi* uralkodó Hertzeg, az a' *Mont-Terriblei* osztállyal fog öszve kaptasoltatni, 's az ezen által adás által okoztatott kár másutt fog kipótoltatni.

A' főben járó dolgokra ügyelő *Párisi* forum, két asszony személyt, és két ferfiat sententziázott halálra. — Az elsőbbek közül *Vidot Sófia* 19 esztendősen igen szép, és magát ártatlannak tettetni tudó hajadon egy *Sandor* nevű kereskedőt szeretetének halójába vonván, két gyilkost, a' kiknek egyike szeretője vólt, bé vezetett a' kereskedő szobájába, és egynéhány szúrást tettek a' testén, a' kik a' nyakát is akarták el vágni; de ő erős ember lévén mind addig védelmezte magát, míg kiáltására a' szomszédok oda menvén, a' gyilkosokat a' leánnyal együtt el fogták.

Elegyes Dolgok.

Turinban egy igen veszedelmes öszve esküvés nyilatkoztatott ki, mellyben mintegy 250 személyek részesültenek, úgy irátik, hogy közülök kilentzen el fogattattak, a' többi pedig ki *Helvétziába*, ki Frantzia Országba szökött. — A' *Spirai* Püspök Hertzeg, a' ki püspökségének Frantziák által lett el foglaltatásától fogva *Passaviában*, a' *Freudenheimi* kastélyban tartózkodott, harmad napig tartott betegsége után, Febr. 26-ik napján megholt. — Egy *Római* vén apátza asszony különösen jövendőlt e' világnak jövendőbeli állapottyá.

ról. — A' *Maylandi* patrióták gazdag vendégséggel inneplették meg *Mantuának* esetét. — *Brunsvigiában* egy katona végeztetett ki e' világból, a' ki is, valamelly ártatlan gyermeketskét tsak azért ölt meg, hogy appetitusa vólt annak belső részeit látni. Irják, hogy a' mostan uralkodó *Hertzeg* alatt ez az első példa, hogy valaki hóhér keze által meg ölettetett. Egy kalapgyártó legényt, a' ki az exucutióznak világosan való látására az akaasztófára fel mászott, ki rekesztették legény társai a' magok társaságokból. — A' múlt hólnapnak kezdetében két medve tántzoltató ember a' *Ménusi Frankfurt* felé utazván, alsó *Hassziában*, *Gilserberg* nevű helységben akarván meghálni, magoknak és medvéjeknek szállást kértek az út mellett lévő vendégfogadóban. A' vendégfogadás is örömet szállást adott volna nékiek magoknak, hanem a' medvéjeknek helyet adni nem tudott. Azomban haza érkeztén a' vendégfogadás testvér öttse, reá beszélt a' bátyát, hogy azon kövér sertését, mellyet másnap viradta előtt meg ölni akarták, ki vévén az ólból tegyék bé a' konyhára. Ugy is lett a' dolog, és a' medve bé záratott a' hizlalóba. Éjfél után három tolvaj oda lopódik, hogy a' hizott sertést, mellyet előre már jól meg kémléltek, el vigyék. Nagyobb bátorságnak okáért az egyik közülök kívül a' vendégfogadóház udvarán vigyázott, a' másik lámpást tartott, a' harmadik bé bújt a' hizlalóba, és sertés helyett meg ragadja a' medve bőrét, hogy azt onnan ki vonnya. A' medve a' dolgot nem vévén tréfára, a' tolvajt meg ragadta 's maga alá tiporta, hasonló módon bánt a' lámpást tartó tolvajjal — a' harmadik lármát kiált, hanem halván hogy a' ház ajtaja nyilik, elébb állott, a' kettő pedig a' medve alatt meg találtatván meg fogatattott, 's biró kezébe adattatott. — Így menekedett meg a' hizott sertés a' tolvajok kezétől, mellyre nézve nemtsak el engedte a' vendégfogados a' medve tántzoltatóknak azt, a' mit meg ettek és meg ittak, hanem e' mellett, egy egy tallérral meg is ajándékozta őket. — A' *Hesszen-Darmstadt*

Hertzegségnek *Udenhausen* nevű helységében az Oskolamester meg halálozván, annak helyébe alkalmatosabbat nem esmért az oda való Prédikátor egy ifjú katonánál, a' ki épen tsak akkor szabadult ki a' Fr. fogságból, de tsak ugyan még is alkalmatos vólt a' hadi szolgálatra. — Az apja vele együtt el menvén a' *Dármstadti* kórmányszékhez, a' Prédikátor tanúbizonyság levele mellett, meg akarta ötöt a' hadi szolgálatról szabadítani, és midőn értésére adatott vólna, hogy azt nem másképen lehetne eszközölni, hanem egy jó és egészséges legénynek helyette való ki állítása által: Jól vagyon úgymond a' katona attya, még othon egy fiam vagyon, azt hozom el érette. — Úgy is tselekedett, és az ifjabb fiai is nemtsak nem ellenkezett edes attya akaratyával, sőt örömmel hadi szolgálatot vett, mind testvér battyához, mind a' köz jóhoz való szives hajlandóságát ki akarván az által jelenteni. Szép követésre méltó példája az igaz hazafiúságnak: Ennél mindazáltal többet tselekedett egy *Eperjesi* Tanátsbeli Úr, a' ki egyszersmind három fiát adta Ő Felsége hadi szolgálatjára. — A' *Helvétziai* Köz-Társasággal frigyos *Sz. Gáli* apatúrságnak két vagy 300 békételen jobbágyai Febr. 17-ik napján rajta mentek a' Hertzeg apatúron, 's erőszakosan akarták régi jussaikat magoknak vissza szerzeni; hanem a' várasnak és abbatziának lakosai fegyvert fogván le tsendesítették a' fegyvertelen parasztokat, 's törvényes útra igazítottak régi jussaiknak keresése végett. — Mart. 6-ikán *Koblentzbe* ment *Hoche* Generális, holott hollzas hadi tanátsot tartottak a' Fr. nevezetesebb Generálisok *Moró* fővezér előülése alatt. Ez a' *Hoche* azon alkalmatossággal mutatta meg a' maga hadi talentumait leg inkább, midőn 1793-ban a' Frantziák vissza nyomták a' Cs. K. seregeket a' *Weisenburgi* lineáktól. Tsak hamar azután ötöt is tömlöztre vetette *Roberspiere*, és ha magát mások meg nem buktatták vólna, *Hoche* Generálist is ki végeztette vólna a' guillotine által e' világból, mint már annakelőtte többekkel is tselekedett. — Újabb Ki-

rályi parantsolat adatott ki *Madridban*, az ott lévő Fr. emigránsokra nézve, hogy t. i. minden további ki fogás nélkül takarodjanak ki onnan, és meg ne engedtessek a' Fr. emigráns papoknak a' mise szolgáltatás. — Az *Amérikai Spanyol* tartományokból Európába jött és a' *Kadixi* kikötő helybe bé futott hajókon a' Király számára 10 millió 643676, a' kereskedők számára pedig 18 millió 495816 piaster vólt. — Egy *Zeise* nevű *Altonai* tehetős kereskedő 10000 tallér tőke pénzt tett le a' Királyi kasszába négy pro Cent interesre, az ott lévő özvegyeknek és más szükölködő szegényeknek számokra, olly feltétellel, hogy azt soha fel ne lehessen mondani. — *Rouenben* (Rothomagumban) két asszony személy egynéhány hólnapig tartó tömlötzre vettetett azért, hogy a' municipalitas hire és engedelme nélkül titkon egy házban sz. misét mondattak magoknak.

Tudósítás.

Weber Simon Péternél, Pozsoni Typographusnál
ki jöttek ily tzimű Könyvek:

Gróf Gvadányi Jósefnek. A' Világnak közönséges Históriája. Harmadik Kötet. 48 kr. Ennek a' Munkának első Kötetje 1 forint 12 kr. Második Kötetje 1 forint.

A' Falusi Notáriusnak Elmélkedései, betegsége, halála, testamentoma. 36 kr.

A' Falusi Notáriusnak Budára való útazása. 24 kr.

Unalmas órákban, vagy is téli hosszú estvéken való idő-töltés. 30 kr.

Rontó Pálnak és Gróf Benyovszky Móritznak életek. 1 forint.

M. T. Cicerónak az Emberek' Tisztéről és kötelességeiről, a' maga fiához irt három Könyvei. 36 kr.

Gáti István, Természet' Históriája. 30 kr.

Imádságos Könyv, melly a' Keresztény ember mindennemű állapotjához, és a' Magyar Anyaszentegyház szokásihoz alkalmaztatott, író-papírosból 30 kr. nyomtató papírosból 20 kr.

Báró Szind, a' lovak orvoslásáról. 36 kr.